

25.7.2017

JELENTÉSTERVEZET

Az EU méhészeti ágazata előtt álló kilátások és kihívások
(2017/2115(INI))

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság

Előadó: Norbert Erdős

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	9

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

Az EU méhészeti ágazata előtt álló kilátások és kihívások (2017/2115(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Parlament 2011. november 15-i, „A méhek egészségi állapotáról és a méhészeti ágazatot érintő kihívásokról” című állásfoglalására (2011/2108(INI)),
 - tekintettel a Mezőgazdasági és Halászati Miniszterek Tanácsának a méhek egészségi állapotáról szóló bizottsági közleményről (17608/10) szóló következtetéseire (8606/11 ADD 1 REV 1),
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság jelentésére és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére (A8-0000/2017),
- A. mivel a méhészeti ágazat az európai mezőgazdaság szerves része, és több mint 500 ezer uniós polgár számára biztosít fő- vagy mellékjövedelmet;
- B. mivel a méhészeti ágazat jelentősége óriási (kb. évi 14,2 milliárd euró), hiszen a növényfajok 84 %-a és az élelmiszergyártás 76 %-a függ a méhek általi beporzástól, amely emellett hozzájárul az ökológiai egyensúly fenntartásához és a biológiai sokféleség megőrzéséhez Európában;
- C. mivel az Európai Bizottság a méhészet egyedüli támogatását jelentő Méhészeti Nemzeti Programokra 2004-ben 32 millió eurót biztosított, amit 2016-ra 36 millióra növelt (ez a KAP költségvetésének mindössze 3 ezreléke);
- D. mivel ebben az időszakban a méhállomány 47,8 %-kal növekedett, de az uniós forrás csak 12 %-kal, így a rendelkezésre álló uniós forrás a méhállomány megtartása érdekében nem elégséges;
- E. mivel szükség van arra, hogy a méhészek a tevékenységüket az általuk véghezvitt szolgáltatásokkal összhangban, felelősségteljesen és szakszerűen végezzék;
- F. mivel néhány tagállamban az adójogszabályok különbséget tesznek professzionális méhészek és hobbiméhészek (ez utóbbiak adómentességet élveznek) között, annak ellenére, hogy ez szakmailag nem megmagyarázható;
- G. mivel egyes idegenhonos özönfajok, mint a Varroa-atka, a kis kaptárbogár, az ázsiai lódarázs és a nyúlós költésrothadás hatalmas pusztítást végeznek az európai méhállományban és komoly károkat okoznak a méhészek számára;
- H. mivel a Varroa-atka elleni védekezésre támogatást kapnak a gazdák, amely ellenére máig nem sikerült megbirkózni a betegséggel, mert nincsenek még hatékony gyógyszerek, és a kutatás-fejlesztési tevékenység is nagyon gyenge;

- I. mivel a méhészek, a mezőgazdasági termelők és a környezetvédők is elvárják, hogy az EU-ban legyen egyértelmű tudományos álláspont a méhek egészségére leselkedő minden egyes veszélyes anyagról és egyéb tényezőről;
- J. mivel a statisztika szerint az Unió méhészeti ágazata fejlődik, hiszen az elmúlt 15 évben nőtt a méhcsaládok száma, nőtt a megtermelt méz mennyisége, nő a méhészek száma;
- K. mivel ez a statisztikai növekedés egyrészt a tagországok számának folyamatos bővülése okán figyelhető meg, másrészt pedig az ágazat sajátos helyzetéből adódik, hiszen minden tagország az adott évben a legmagasabb méhcsaládszámmal bíró időszak adatait adja meg;
- L. mivel a tél elmúltával a méhészek a következő esztendőben mindig kevesebb mézet termelnek az őszi-téli veszteségek miatt, amely mértéke egyes tagországokban elérheti akár az 50 %-ot;
- M. mivel a méhészek soha sem annyi méhcsaláddal termelnek, mint amit a statisztikai számok mutatnak, hiszen a termelők az év során – a termés mennyiségének rovására – visszaállítják a méhcsaládok számát;
- N. mivel nem értelmezhető, hogy egyes országokban miért duplázódott meg a méztermelés mennyisége és a méz-export az elmúlt 15 évben, miközben például az EU félig önellátó mézből, és az önellátottság mértéke nem nő;
- O. mivel az EU ezen országokból szerzi be éves mézfelhasználásának 25 %-át, valamint éves importjának 60 %-át, amely miatt az európai méhészek válságban vannak;
- P. mivel a felhasznált mézek mindössze egyharmadáról tudja a fogyasztó, hogy az az EU-ban termelt méz;
- Q. mivel míg 2001 óta a Föld nagy méztermelő térségeiben a rossz méhegészségügyi helyzet miatt stagnál vagy csökken a méz mennyisége, addig Kínában több mint 80 %-kal (200 ezer tonnával) nőtt a méz mennyisége;
- R. mivel Kínából évente nagyjából 100 ezer tonna importméz érkezik az Unióba, amely a duplája a 2002-ben behozott mennyiségnek, annak ellenére, hogy a Földön máshol csökkent a méhcsaládok száma;
- S. mivel a méz a világon a harmadik leginkább hamisított termék, és a hamisítás komoly károkat okoz az európai méhészeknek és súlyos egészségügyi kockázatoknak teszi ki a fogyasztókat;
- T. mivel a szakma szerint a 2002-es klóramfenikol problémát a Kínából mézet exportáló vállalkozások nem a szabályok betartásával, hanem a méz gyantaszűrésével oldották meg;
- U. mivel 2015 decemberében a Bizottság egy központi vizsgálat révén a mézek ellenőrzését rendelte el;
- V. mivel a tagállamok mézmintáinak laboratóriumi vizsgálatát a Közös Európai Kutatóközpont végezte el, amely többek között megállapította, hogy az EU külső

határállomásain és az importőrök telephelyein vett minták 20 %-a hamisított méz;

- W. mivel az EU-ban is alkalmazandó Codex Alimentarius előírásai szerint a méz természetes termék, amihez semmilyen anyag nem adható vagy kivonható, és a kaptáron kívül a méz nem szárítható;
- X. mivel az európai mézpiacon kialakult egyensúlyvesztés következménye, hogy az EU nagy méztermelő országaiban (Romániában, Bulgáriában, Spanyolországban, Portugáliában, Franciaországban, Horvátországban és Magyarországon) a méz felvásárlási ára 2016 év végére a felére esett a 2014-es áraknak, amely reménytelen helyzetbe taszítja az európai méhészeket;
- Y. mivel a Méz-irányelv (2001/110/EK irányelv) előírja, hogy a származási ország megjelölése kötelező, de helyette egyszerűsített jelölés is alkalmazható, pl. „EU-s tagországokból származó”, „EU-n kívüli országokból származó”, valamint „EU-s és EU-n kívüli országokból származó” mézkeverékek;
- Z. mivel számos mézcsomagoló és kereskedő manapság ezzel a jelölési móddal a valós származási ország elhallgatása céljából visszaél, merthogy az egyre tudatosabb vásárlók bizalmatlanok egyes országokból származó élelmiszerek iránt;
- AA. mivel a Szlovénia által elindított „európai mézes reggeli” kezdeményezés hatalmas sikert aratott, amihez 2014-ben Magyarország csatlakozott először;
- AB. mivel a helyi termelők méz iskola-programokba történő bevonása többletköltségekkel jár, de ezek a költségek a programba bevont gyermekek szemléletformálása révén a jövőben sokszorososan megtérülnek;
- AC. mivel a mézfogyasztás éves mértéke teljesen különböző az EU tagállamaiban: míg a nyugat-európai tagállamok átlagos fogyasztása 2,5-2,7 kg per fő, addig ez Magyarországon például csak 0,7 kg per fő;
- AD. mivel a méz pozitív élettani hatásai, különösen egészség-megőrző volta miatt kívánatos a méz fogyasztásának ösztönzése és a mézek promóciója az EU minden tagállamában;
- AE. mivel számos önszerveződés bizonyítja, hogy a mézek rövid ellátási láncokban és a helyi termelők piacokon történő eladása rendkívül sikeres, különösen a biomézek tekintetében;
- AF. mivel egyéb méhészeti termék, mint a virágpor, a propolisz, a méhviasz és a méhpempő is jelentősen hozzájárulnak a polgárok jóllétéhez, valamint kiemelt szerepet töltenek be az egészségiparban és a kozmetikai iparban;

A méhészet jelentősége

1. úgy látja, hogy a mezőgazdasági haszonnövények beporzása révén a méhek alapvető gazdasági szolgáltatásokat nyújtanak, amely nélkül az európai mezőgazdaság, különösen a növénytermesztés semmilyen formában nem létezne;
2. úgy látja, hogy a méhészet alapvetően hozzájárul az ökológiai egyensúly fenntartásához

és biológiai sokféleség megőrzéséhez, ezért az ágazatnak a Közös Agrárpolitika középpontjában kell állnia;

3. úgy látja, hogy a jövő agrárpolitikájában a jelenleginél magasabb szintre szükséges emelni a méhészet finanszírozását;

A méhészet uniós támogatása

4. javasolja, hogy a valós méhállomány-növekedéshez hasonlóan a Méhészeti Nemzeti Programok uniós költségvetését is 47,8 %-kal emeljék a 2004-es szinthez képest, amely így 47 millió eurót tenne ki évente;
5. felhívja a Bizottságot, hogy a 2020 utáni Közös Agrárpolitikára vonatkozó javaslatai közé emeljen be egy új, méhcsaládszám alapú közvetlen támogatást a méhészek számára;
6. úgy látja, hogy a méhészeti – különösen EU-s forrásból finanszírozott – kutatási témákat és a megszerzett tudást a kettősségek elkerülése érdekében célszerű lenne a tagországok között megosztani;
7. felhívja a Bizottságot, hogy fogadjon el ajánlásokat egy egységes és magas szintű méhészeti alap- és szakoktatás EU-ban történő meghonosítása érdekében;
8. úgy látja, hogy minden tagállamban adómentességet kellene biztosítani a méhészek számára, tekintettel a tevékenységük mezőgazdasági és környezeti jelentőségére;
9. felkéri a tagállamokat, hogy a méhcsaládok vándoroltatásának elősegítése érdekében a méhészekre alkalmazandó szigorú közlekedési szabályokat enyhítsék, különösen a tachográf-mentességet engedjék 100 km-en túl is;

Méhegészségügyi kérdések

10. úgy látja, hogy egyes idegenhonos özönfajok, mint a Varroa-atka, a kis kaptárbogár (*Aethina tumida*), az ázsiai lódarázs és a nyúlós költésrothadás hatalmas károkat okoznak a méhészeknek és komoly pusztulást eredményeznek a méhek között;
11. felkéri a Bizottságot, hogy a méh-gyógyszer kutatásokba minden érdekelt gyógyszergyártó céget vonjon be és hozzon létre egy közös informatikai platformot a legjobb megoldások és gyógyszerek érdekelttel történő megosztása érdekében;
12. elismeri, hogy egyes tagállamok által alkalmazott, a méhegészségügy helyzetét felmérő monitoring vizsgálatok eredményei fontosak, amelyeket meg kell osztani a többi tagállammal és a Bizottsággal;
13. felkéri a tagállamokat és a régiókat, hogy minden eszközzel védjék meg a helyi és regionális méhfajtákat a máshonnan betelepített vagy idegenhonos özönfajként az EU-ba került fajták nem kívánatos térnyerésével szemben;
14. felkéri az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóságot, hogy egy világosan meghatározott

menetrend alapján, a többi érintett uniós ügynökség bevonásával folytasson le kutatásokat (laboratóriumi analízisek és szabadföldi kísérletek) minden, a méhek egészségére veszélyes anyagról és egyéb tényezőről;

A mézhamisítás elleni hatékony küzdelem

15. elvárja a tagállamoktól és a Bizottságtól, hogy a tisztességtelen eszközöket használó harmadik országbeli mézelőállítókat, valamint a hamisított importmézet a jó minőségű európai mézzel tudatosan keverő európai uniós csomagolókat és mézkereskedőket az uniós jogszabályok betartatására kényszerítsék;
16. felkéri a Bizottságot, hogy a mézhamisítások kiszűrése érdekében fejlesszen hatékony laboratóriumi analitikai módszereket (pl. mágneses magrezonancia vizsgálat), melyek alkalmasak az egyre kifinomultabb hamisítványok kiszűrésére;
17. javasolja, hogy az importmézeket is feldolgozó méz-csomagolóüzemeket helyezték uniós élelmiszer-biztonsági felügyelet alá, melynek végrehajtása a 853/2004/EK rendelet módosítása révén történhetne meg;
18. ezáltal lehetővé válna a harmadik országbeli mézcsomagolók uniós felügyelet alá helyezése, melynek következtében a hatósági auditok feltárnák az esetleges hamisítványok bekerülését és biztosítanák azok kiszűrését az élelmiszerláncból;
19. elvárja, hogy minden esetben, már a kaptárból való kikerülést követően biztosítható legyen a mézek azonosítása, növényi eredet szerinti besorolása, függetlenül attól, hogy hazai vagy importmézről van-e szó;
20. a fajtamézek a tagállamokban nehezen meghatározhatók, ezért javasolja a fajtamézek jellemzőinek uniós szinten, a Méz-irányelv (2001/110/EK) kiegészítésével történő meghatározását;
21. elismeri az élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó gyorsriasztási rendszer gyakorlati jelentőségét, ezért felkéri a Bizottságot, hogy az egyértelműen hamisított mézeket minden esetben tegye fel a RASFF listára;
22. kéri, hogy a Bizottság tegyen javaslatot a méznek a 853/2004/EK rendelet hatálya alá történő beemelésére;
23. felkéri a Bizottságot, hogy minél hamarabb tiltsa be a gyantaszűrt méz forgalomba hozatalát, hiszen a gyantaszűrt mézben nincs semmilyen biológiailag értékes anyag;
24. felkéri a Bizottságot, hogy az 1036/2016/EK rendelet szabályainak megfelelően alaposan vizsgálja meg a kínai nagyarányú mézimportot, különösen világítsa át a Kínából származó mézeket exportáló cégek működését és értékelje e mézek minőségét, mennyiségi arányát és értékesítési árszínvonalukat az uniós mézpiacon;
25. felkéri a Bizottságot, hogy a 882/2004/EK (később a 625/2017/EU) rendelet szabályainak megfelelően rendelje el a harmadik országokból származó mézek az EU külső határain történő tételes hatósági mintavételét és azok ellenőrzését;

26. emlékezteti a Bizottságot, hogy a fogyasztónak joga van tudni minden élelmiszer származási helyét, azonban az „EU-s tagállamokból származó mézek keveréke”, az „EU-n kívüli országokból származó mézek keveréke”, de legfőképpen az „EU-s és EU-n kívüli országokból származó mézek keveréke” címkézés a fogyasztó számára teljes mértékben eltünteti a méz eredetét;
27. kéri, hogy az „EU-s és EU-n kívüli országokból származó mézek keveréke” jelölés helyett a címkéken azt tüntessék fel, hogy a végtermékben felhasznált mézek pontosan mely ország(ok)ból származnak, még hozzá olyan sorrendben, ahogyan a végtermékben szereplő mézek aránya kinéz;
28. támogatja, hogy egyes hús- és tejtermékekhez hasonlóan a mézek és egyéb méhészeti termékek esetén a tagállamok előírassák a méz eredetének kötelező megjelölését;

A méz, mint egészséges élelmiszer a köznevelésben

29. elismeri és üdvözi az európai mézes reggeli kezdeményezést, és felhívja a tagállamokat, hogy a mézes reggeli kezdeményezést honosítsák meg az alapfokú oktatási rendszerükben;
30. felkéri a Bizottságot, hogy az iskolai programok megfelelő működtetése, valamint az olyan helyi termékek, mint a méz, az étkezési olajbogyó és az olívaolaj teljes bevonása érdekében e programok éves uniós támogatásának 50 %-os emelésére tegyen javaslatot;

A mézfogyasztás ösztönzése és a méz promóciója

31. felkéri a Bizottságot, hogy készítsen jelentést az EU-ban a mézfogyasztás mértékéről és a fogyasztási szokásokról;
32. felkéri a Bizottságot, hogy az uniós promóciós költségvetésből egy meghatározott összeget az uniós mézeknek az EU belső piacán történő reklámozására ajánljon fel;
33. kéri a Bizottságot, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások tárgyalása során az EU nyilvánítsa „érzékeny terméké” a mézet és más méhészeti termékeket;
34. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

INDOKOLÁS

A méhészeti ágazat az európai mezőgazdaság szerves része, és több mint 500 ezer uniós polgár számára biztosít fő- vagy mellékjövedelmet. Ezen ágazat jelentősége jóval nagyobb annál, mint amit a gazdaság bruttó termelési értékéhez való hozzájárulása alapján megítélhetünk, hiszen a növényfajok 84 %-a és az európai élelmiszergyártás 76 %-a függ a méhek általi beporzástól, az így előállított gazdasági érték pedig – amelyet az EU-ban évi 14,2 milliárd euróra becsülnek – lényegesen felülmúlja a megtermelt méz értékét. A méhészet jelentősége egyértelmű az ökológiai egyensúly fenntartásában és a biológiai sokféleség megőrzésében is. Úgy vélem, hogy az EU-ban nem ismerik el eléggé a beporzás jelentőségét, és ezt a szolgáltatást természetesnek veszik, miközben például az USA-ban évente 2 milliárd eurót költenek a mesterséges beporzásra. A méhészetnek és a méhészeknek ezért az EU Közös Agrárpolitikájának a középpontjában kell állniuk. A jövő uniós agrárpolitikájának pedig a jelenleginél magasabb szintre szükséges emelnie a méhészet rangját és finanszírozását.

Az EU-ban tevékenykedő méhészek ma nehéz helyzetben vannak, ugyanis számos tényező nehezíti a gazdálkodásukat.

1. Messze a legnagyobb problémát a hamisított méz EU belső piacán történő térnyerése jelenti, amely miatt elsősorban a nagy méztermelő országokban, mint Romániában, Bulgáriában, Spanyolországban, Portugáliában, Franciaországban, Horvátországban és Magyarországon a méz felvásárlási ára 2016 év végére a felére esett a 2014-es áraknak. Ez reménytelen helyzetbe taszítja az európai méhészeket. A méz egyébként a világon a harmadik leginkább hamisított termék, ezért ez ellen nem csak az uniós méhészek védelmében, hanem fogyasztóvédelmi, sőt egészségügyi indokok miatt is harcolnunk kell. A hamisítás szinte teljesen az EU-ba érkező importmézeket érinti, különösen a Kínából behozott termékeket. Kínában ma 450 ezer tonna mézet termelnek a statisztika szerint, amely több mint a Föld legnagyobb méztermelői, az EU, Argentína, Mexikó, az USA és Kanada termelése együttvéve, amely mennyiség a szakma szerint egyszerűen nem származhat méhészeti tevékenységből. A Mezőgazdasági és Halászati miniszterek 2015. decemberi ülésén magyar kérésre született kezdeményezés nyomán a Bizottság egy központi vizsgálat révén a mézek ellenőrzését rendelte el. Ezt a Közös Európai Kutatóközpont végezte el, amely többek között megállapította, hogy az EU külső határállomásain és az importőrök telephelyein vett minták 20 %-a hamisított méz. Egészségügyi szempontból kifejezetten aggályos, hogy a szakma szerint a kínai méz-előállítók a 2002-es klóramfenikol problémát nem a szabályok betartásával, hanem a méz gyantaszűrésével oldották meg, azonban az ilyen „mézben” nincs semmilyen biológiailag értékes anyag, tehát nem is szabadna méznek nevezni, inkább valamilyen szirupnak. Ezeket a mézeket egyes csalárd tagállami mézcsomagolók és mézkereskedők jó minőségű európai mézzel javítják fel és a mézről szóló 2001/110/EK irányelvben lehetővé tett „EU-s és EU-n kívüli országokból származó mézek keveréke” jelöléssel látják el, amely annyira informatív a fogyasztó számára, mintha azt olvasná, hogy „nem a Marsról származó méz”, vagyis semennyire.

E tarthatatlan helyzet megnyugtató rendezése érdekében elvárom a tagállamoktól és az Európai Bizottságtól, hogy a tisztességtelen eszközöket használó harmadik országbeli, főleg egyes kínai mézelőállítókat, valamint a hamisított importmézet a jó minőségű európai uniós mézzel tudatosan keverő európai uniós csomagolókat és mézkereskedőket a jogszabályok

betartására kényszerítsék. Különösen javaslom a kifinomult hamisítványokat kiszűrni képes laboratóriumi analitikai módszerek (pl. a mágneses magrezonancia vizsgálatok) fejlesztését, az importmézeket is feldolgozó méz-csomagolóüzemek uniós élelmiszer-biztonsági felügyelet alá történő helyezését (853/2004/EK), valamint annak biztosítását, hogy már a kaptárból való kikerülést követően a mézek azonosíthatóak és növényi eredet szerint besorolhatóak legyenek. Kérem továbbá a fajtamézek jellemzőinek uniós szinten történő meghatározását, az egyértelműen hamisított mézek RASFF listára történő feltételét, a gyantaszűrés-technológia teljes betiltását, valamint a harmadik országokból származó mézek az EU külső határain történő tételes hatósági mintavételét és azok ellenőrzését. Sarokköve lenne a megoldásnak, ha a megfoghatatlan „EU-s és EU-n kívüli országokból származó mézek keveréke” jelölés helyett a címkéken azt tüntetnék fel, hogy a végtermékben felhasznált mézek pontosan mely ország(ok)ból származnak, méghozzá olyan sorrendben, ahogyan a végtermékben szereplő mézek aránya kinéz.

2. Szintén komoly problémákat okoznak különböző állatbetegségek a méhészeknek. Az olyan idegenhonos özönfajok, mint a Varroa-atka, a kis kaptárbogár (*Aethina tumida*), az ázsiai lódarázs és a nyúlós költésrothadás hatalmas pusztítást végeznek az európai méhállományban és komoly károkat okoznak a méhészek számára, amely fejlemény több esetben csődhelyzetbe juttatja a termelőket. A Varroa-atkával máig nem sikerült megbirkózni, hiszen nincsenek olyan gyógyszerek, amelyekkel hatékonyan lehetne elpusztítani a parazitát, míg a kutatás-fejlesztés elégtelen ezen a területen. Emellett a méhegészségügy helyzetét felmérő tagállami / regionális monitoring vizsgálatok eredményei számos fontos információt rejtenek a többi tagállam, az Európai Bizottság és a releváns uniós ügynökségek, mint például az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság számára.

Ezért javaslom, hogy monitoring vizsgálatok eredményeit a tagállamok osszák meg a többi tagállammal és az Európai Bizottsággal. A gyógyszerkutatás-fejlesztés felpörgetése érdekében felkérem az Európai Bizottságot, hogy a kutatásokba minden érdekelt gyógyszergyártó céget vonjon be és hozzon létre egy közös informatikai platformot a legjobb megoldások és gyógyszerek az érdekeltekkel történő megosztása érdekében. Végül a méhészek, a mezőgazdasági termelők és a környezetvédők is elvárják, hogy az EU-ban legyen egyértelmű tudományos álláspont a méhek egészségére leselkedő minden egyes veszélyes anyagról és egyéb tényezőről. Ezért javaslom az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság felkérését, hogy egy világosan meghatározott menetrend alapján, a többi érintett európai uniós hatóság (pl. Európai Vegyi anyag-ügynökség) megfelelő bevonásával folytasson le kutatásokat minden, a méhek egészségére veszélyes anyagról és egyéb tényezőről.

3. A méhészek uniós támogatását is szükséges átgondolni. Míg 2004 és 2016 között az EU méhállománya 47, 8 %-kal nőtt, addig a Méhészeti Nemzeti Programok költségvetése csak 12 %-kal, évi 32-ről 36 millió euróra. Ez a KAP büdzsájének mindössze 3 ezreléke! Ezért a Méhészeti Nemzeti Programok uniós költségvetését is 47,8 %-kal kellene megemlíni, amely évente 47 millió eurót tenne ki, amelyet könnyedén ki lehetne gazdálkodni. Emellett érdemes lenne meggondolni egy új, méhcsaládszám alapú közvetlen méhészeti támogatás beillesztését a 2020 utáni agrárpolitikába. Továbbá a méhészeti kutatás-fejlesztés, a méhészek alap- és szakképzése, valamint egyes adópolitikai könnyítések (pl. adómentesség nyújtása a méhészeti tevékenységre) is jelentősen segítenék a méhészek boldogulását.

4. A mézet, mint egészséges élelmiszert a gyermekek köznevelésében is propagálni kellene. Erre kiváló példa a szlovének által megszervezett és több más tagország által már átvett

„európai mézes reggeli” kezdeményezés, amelyet érdemes lenne az egész EU-ban elterjeszteni. Emellett az iskola-programok is kiváló lehetőséget nyújtanak a méz szemléletformálási célú bevonására. Ezért kiállok az iskola-programok uniós költségvetésének megemlése mellett.

5. Fontos a méz EU-n belüli promóciója is, ugyanis a mézfogyasztás éves mértéke nem kielégítő: a nyugat-európai tagállamok 2,5-2,7 kg per fő per év átlaga még viszonylag elfogadható, de ez az érték például Magyarországon csak 0,7 kg per fő per év, amely kevés. Szükségesnek látom felkérni az Európai Bizottságot, hogy készítsen jelentést az EU-ban a mézfogyasztás mértékéről és a fogyasztási szokásokról. Továbbá bátorítom a tagállamokat, hogy minden eszközzel, különösen a rövid ellátási láncok vidékfejlesztési programjaikból történő intenzív támogatásával ösztönözzék a mézek, különösen a biomézek helyi és regionális értékesítését. Végül, a méhészeti ágazat megérdemli, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások tárgyalása során az EU kiemelten foglalkozzon a védelmével, és a mézet és más méhészeti termékeket „érzékeny terméknek” nyilvánítson.